

arts up to date te blijven met de geneeskunde der bejaarden. Daartoe kan dit boek voor hem een goede oriëntatie zijn. Het is echter niet gemakkelijk, ondanks het korte register aan het slot, een symptoom of de differentiële diagnostiek terug te vinden. Aan de therapie wordt in grote lijnen aandacht besteed, maar slechts op enkele onderdelen — zoals bij laxantia — worden concrete voorbeelden gegeven. Tenslotte meen ik, dat de onderindeling van de diverse hoofdstukken overzichtelijker had kunnen zijn.

Dit verzorgd uitgegeven en prettig geschreven boek kan voor de huisarts van veel nut zijn, aangezien het hem uitnodigt zich te verdiepen in de veelvuldigheid en de verraderlijkheid van de klachten, waarmee bejaarde patiënten bij hem komen.

J. A. Stoop

J. Alten en A. Slop. Wat is een voogdijvereniging? Een gezamenlijke uitgave van de Nationale Federatie voor Kinderbescherming, de Nederlandse Bond voor Moederschapzorg en Kinderhygiëne en de Stichting Voor Het Kind, Emmastraat 38, Amsterdam. 1966, 49 bladzijden; prijs f 1,50.

In een heldere pittige stijl geven de schrijvers een indruk hoe de voogdijverenigingen als particuliere organisaties zijn ontstaan en werken voor kinderen van ontzette en ontheven ouders en van minderjarige, niet gehuwde moeders. In ons land ondervinden ongeveer 42000 minderjarigen de zorg en steun van de Kinderbescherming, waarbij de maatschappelijk werker een belangrijke rol speelt in de contacten tussen de kinderen en de pleegouders of opvoedingsinrichtingen. Omdat onder de verschillende soorten pleeggezinnen ook adoptief ingestelde gezinnen voorkomen is een hoofdstuk aan de adoptie gewijd.

Voor een snelle oriëntatie is deze uitgave warm aan te bevelen.

K. Gill

L. J. Menges. Astmapatiënten. Deel 2 van de Nederlandse Bibliotheek der Psychologie, Stafleu en Zn., Leiden, 1966; 78 bladzijden, prijs f 10,—.

Een goed geschreven monografie met een tamelijk uitvoerige bronvermelding en literatuuropgave. De schrijver is als psycholoog werkzaam aan de allergologische polikliniek van de Leidse Universiteit. Het boek geeft een verslag van en een bezinning op het werken met astmapatiënten, die zich aan deze polikliniek ter behandeling hebben gemeld. Auteur geeft echter, door in te gaan op inzichten en meningen bij andere scholen, meer dan het Leidse standpunt. De genetische, chemo-allergische en infectieuze mechanismen, welke bij het astma van belang zijn, worden niet nader besproken. Het gaat in dit boek niet om de ziekte maar om de psychologische aspecten bij het begrijpen en bij het behandelen van de astmapatiënten. Met nadruk wordt tot slot gewezen op de noodzakelijkheid van samenwerking tussen de werkers in de verschillende disciplines ten einde tot een optimale behandeling van de astmapatiënt te geraken.

Naar onze mening is de schrijver in zijn opzet geslaagd een bijdrage te leveren tot de integrale geneeskunde.

R. L. Cornelissen

M. Rood-de Boer: Kinderbescherming in Nederland. Een gezamenlijke uitgave van de Nationale Federatie voor Kinderbescherming, de Nederlandse Bond voor Moederschapzorg en Kinderhygiëne en de Stichting Voor Het Kind. 1966, 35 bladzijden; prijs f 1,50.

Deze brochure is verschenen ter vervanging van het in 1949 door de Nationale Federatie voor Kinderbescherming uitgegeven geschrift. Door de ontwikkeling van de kinderbescherming in de laatste vijftien jaren was deze uitgave inmiddels totaal verouderd. De brochure verschijnt eveneens in de Duitse, Engelse en Franse taal.

De schrijfster tracht een antwoord te geven op de vraag, wat kinderbescherming heden ten dage omvat. Hierin slaagt zij door middel van een beschrijving van de verschillende „soorten” kinderbeschermingskinderen en kinderbeschermers, de gebruikte methodieken en de organisatievormen, zoals die

van overheidswege en particuliere zijde zijn opgebouwd. Op deze wijze ontstaat een overzichtelijk beeld.

Men heeft kennelijk willen vermijden dat de brochure een te droog resumé zou worden van een zo bij uitstek levende instelling als de kinderbeschermingszorg. Hiertoe is tussen de informatieve pagina's een aantal in kleurendruk gevoegd met flarden van gesprekken uit het dagelijks werk van de kinderbescherming.

Meer dan algemene informatie kan men uit dit geschriftje niet putten. Wellicht had het aanbeveling verdiend een opgave van enige adressen van de voornaamste instanties toe te voegen, ware het slechts van de drie uitgevende. Voor een eerste oriëntatie kan het worden aanbevolen.

M. H. Oeberius Kapteyn

P. de Moor en A. Hendriks. Moderne dieetleer. Deel 15 van de Nederlandse Bibliotheek der Geneeskunde. Stafleu's Wetenschappelijke Uitgeversmaatschappij n.v., Leiden, 1966; 166 bladzijden, prijs bij intekening op de serie f 17,—, los f 20,75.

Een dieet is een therapeutische voeding. De dieetbehandeling is een psychologisch zeer ingrijpende therapie, die niet zal moeten worden toegepast wanneer met medicamenten hetzelfde resultaat zonder extra gevaren kan worden bereikt. Wanneer een dieet echter nodig is, zal het zoveel mogelijk moeten voldoen aan de voedingsvereisten van het organisme en daarbij zoveel mogelijk moeten aansluiten aan de vroegere voedingsgewoonten van de patiënt.

Er zijn vrij veel aandoeningen, waarbij een dieetbehandeling nodig is. De schrijvers gaan zó uitvoerig op de aard en de oorzaken van de verschillende aandoeningen in als vereist is voor de bespreking van de diëten. Zij geven de eventuele verdere behandelwijzen aan en bespreken dan de diëten in het kader van de volledige behandeling. Zij leveren daarbij nogal wat kritiek op bij velen heersende opvattingen aangaande indicatiestelling en samenstelling van bepaalde diëten.

Het geheel is een voortreffelijk overzicht geworden over de diëtetiek. Het boek is bijzonder plezierig om in z'n geheel door te lezen en bovendien heel goed te gebruiken als leidraad bij het voorschrijven van diëten, mede dank zij de vierentwintig dieetlijsten achterin.

P. Blankevoort

Het lezen waard

De WHO, de World Health Organization, geeft jaarlijks een groot aantal publikaties uit. Hiervan zijn vele voor huisartsen bijzonder het lezen waard. Bij n.v. Martinus Nijhoff's Boekhandel, Lange Voorhout 9 te Den Haag, is gratis een catalogus verkrijgbaar waarin alle uitgaven van de WHO van 1947-1964 staan vermeld.

Nota bene

Onderzoek van de urine op het bestaan van een urineweg-infectie behoort tenminste bij het eerste prenatale onderzoek van iedere zwangere te geschieden.

Het plastic spalk-drukverband is het aangewezen middel voor het verlenen van eerste hulp bij fracturen.

De enig juiste handelwijze van de huisarts bij het verlenen van eerste hulp bij een patiënt met een dik gezicht, veroorzaakt door een apicaalabces, bestaat uit het incideren in de omslagplooi van het wangslimvlies. Aansluitend volge tandheelkundige behandeling.

„It would not be exaggerating to say that the failure of medicine to detect disease in its early stage is due to the fact that the sensations of patients have never been adequately investigated”. (*James Mackenzie, The Future of Medicine, 1919*)